

STØBERIET

NR. 4 · DECEMBER 2024 · 101. ÅRGANG

LÆS INDE I BLADET

TASSO STRØMLINER ARBEJDSGANGE OG GØR
PRODUKTIONEN MERE EFFEKTIV

MEDALJER TIL MEDARBEJDERE HOS BIRN

GRUNDLÆGGENDE STØBERITEKNOLOGI: ANVENDELSE AF KØLEKOKILLER

BILLEDER FRA ÅRSMØDET

STØBERITEKNIKERLÆRLINGE HOS FRESE METAL- OG STÅLSTØBERI A/S

Støberiteknikerlærlinge hos Frese Metal- og Stålstøberi A/S

VIRKSOMHEDSPORTRÆT AF FRESE METAL- OG STÅLSTØBERI A/S

Historien om Frese Metal- og Stålstøberi A/S begynder i 1944, hvor Børge Frese startede et lille støberi i en kælder i Slagelse. Inden han startede sit eget støberi, blev Børge Frese uddannet håndformer i jernstøberfaget hos Frichs Fabrikker i Aarhus, hvorefter han arbejdede hos B&W's støberi i København og senere hos jernstøberiet og maskinfabrikken Alliance i Slagelse. Mens han arbejdede hos Alliance, begyndte han at arbejde med metalstøbning i sin kælder på Akacievej i Slagelse. Med tiden gik det så godt, at han sagde sit job op for at stifte Frese Metalstøberi.

Støberiet, som Børge Frese, etablerede er i dag specialister i sandstøbning af korrosionsfaste materialer. *"Vi har arbejdet rigtig meget inden for marine- og offshore industrien, hvor vi jo i Danmark har meget stolte traditioner. Vi har gennem mange år haft tætte samarbejder med for eksempel nogle af de førende virksomheder inden for kommerciel skibsfart. Og tætte relationer fører ofte til innovative løsninger"*, fortæller Jesper Bjørk Hansen, COO, Metal- og Stålstøberi A/S.

Historien om Frese Metal- og Stålstøberi A/S er historien om en lille dansk kældervirksomhed, der gennem årene

har udviklet sig til et af de største metalstøberier i Skandinavien. Virksomheden tilbyder komplicerede skræddersyede løsninger tilpasset den enkelte kunde i bronze, nikkedaluminiumbronze, rustfrit stål og duplexstål.

SØNNERNE KOM I LÆRE

Et støberi har brug for faglært arbejdskraft. Det vidste Børge Frese naturligvis godt, og han ansatte derfor sine to sønner, Finn og Johnni, som virksomhedens første lærlinge. Senere kom også barnebarnet Kim i lære. Foruden de familiære lærlinge er der gennem årene uddannet mange lærlinge, og støberiet har stadig stor glæde af den indsats, der er gjort på lærlingefronten gennem årene – også inden uddannelsen flyttede til UCH i Holstebro. Interessen for at uddanne og arbejde med unge mennesker er den dag i dag stadig en vigtig del af virksomhedens identitet.

"Der er sket meget, siden Børge Frese tilbragte lange mørke aftener i kælderen på Akacievej. Og man kan ikke lade være med at tænke på, hvad det var, der fik sønnerne til at træde ind i virksomheden i en meget ung alder. Det var hårdt arbejde, og de gik på arbejde om dagen på teknisk skole om aftenen", siger Jesper Bjørk Hansen.

Fra venstre Rune, Jesper Bjørk Hansen, COO, Frese Metal- og Stålstøberi A/S, Stefan og Daniel.

UDDANNELSE OG OPLYSNING I FOKUS

For Frese Metal- og Stålstøberi A/S, og for støberibranchen generelt, er det vigtigt at kunne tiltrække nye lærlinge, der har mod på spændende udfordringer inden for et fag med lange og stolte traditioner.

”Vi tror på, at vi ved at flytte lærlingeuddannelsens skoleled fra Jönköping i Sverige til UCH i Holstebro står i en position, hvor vi som branche kan tiltrække flere både helt unge mennesker og nuværende medarbejdere på støberier rundt om i landet. Og det var virkelig en stor dag, da de første støberiteknikere afsluttede deres uddannelse på UCH”, siger Jesper Bjørk Hansen.

Der er ingen tvivl om, at støberibranchen er i hård konkurrence med mange andre brancher om at tiltrække de helt rigtige mennesker. Netop derfor arbejder mange forskellige interessenter i branchen i dag tæt sammen om at gøre branchen mere attraktiv – og om at gøre opmærksom på de mange muligheder en støberitekniker har for at skabe sig et spændende arbejdsliv i en traditionsrig branche under konstant forandring.

Samarbejdet på tværs af branchen er begyndt at bære frugt, og stadig flere vælger at tage en faglært uddannelse inden for støberibranchen. En årsagerne er uden tvivl støberibranchens initiativ ”Støberitekniker.nu”, som er en forening, der har til formål at øge interessen for støberifaget og understøtte aktiviteterne på UCH. Foreningens

hjemmeside indeholder blandt andet information om, hvad man laver som støberitekniker, og om hvor og hvordan man får uddannelsen. På hjemmesiden kan man også læse historierne om tre unge mennesker, som har valgt at blive støberiteknikere.

EN DEL AF ET FÆLLESSKAB

Hos Frese Metal- og Stålstøberi A/S indtræder nyuddannede støberiteknikere i et særligt fællesskab. ”Det er vigtigt, at både de helt unge lærlinge og de lidt mere erfarne voksenlærlinge fra første dag føler, at de er en del af fællesskabet her os hos, og i branchen. Vi skal tage os godt af dem, der vælger os. For det er en branche, som er helt ukendt for de fleste mennesker”, siger Jesper Bjørk Hansen, som har valgt at bidrage til arbejdet med at få flere til at vælge støberibranchen ved blandt andet at indgå i bestyrelsen bag ”Støberitekniker.nu” og i det lokale uddannelsesudvalg tilknyttet støberiteknikeruddannelsen på UCH i Holstebro.

Frese Metal- og Stålstøberi A/S har i øjeblikket en lærling, men det ændrer sig inden længe, da en nuværende medarbejder har valgt at gå i voksenlære samt en ung praktikant, vi har haft i praktik af flere omgange også ønsker at gå i lære. Det har vakt stor glæde hos både ledelse og kollegaer. ”Uden uddannede medarbejdere vil vores branchen have svært ved at fortsætte udviklingen, så vi byder alle nye lærlinge velkommen”, afslutter Jesper Bjørk Hansen.

DANIEL, 42 ÅR

Opvækst og bopæl: Jeg bor i Korsør, hvor jeg er vokset op og har boet i næsten 34 år.

Fritidsinteresser: Jeg kan godt lide krybdyr, herunder slanger. For øjeblikket har jeg desværre ikke nogen derhjemme, da vi er flyttet i hus og har fået børn, så fritidsinteresserne er sat lidt på pause.

Uddannelsesmæssig baggrund: Jeg har ikke nogen uddannelsesmæssig baggrund inden for støberibranchen, men mange års erfaring fra andre brancher, alt fra salg til håndværk.

Hvad kendte du til støberibranchen, inden du startede? Jeg kendte faktisk en del til branchen, men har først overvejet en uddannelse inden for faget, efter der var muligt at blive tekniker. Da min forrige arbejdsplads måtte lukke, var jeg nødt til at søge nye udfordringer og jeg fik et job hos Frese. Først nogle måneder som ufaglært støberimedarbejder for at prøve faget og virksomheden af. Efter 3 måneder gik jeg i lære. Jeg forventer at afslutte uddannelsen i 2026.

Hvad er det bedste ved at arbejde i støberibranchen: Jeg kan godt lide udfordringerne i jobbet, og den måde man får lov til at udfolde sig på. Der er ikke ret mange begrænsninger, og det er kun fantasien, der sætter grænser. I produktionen kan man jo lave næsten alt, hvis du bare er dygtig nok. Der er rigtig mange spændende og sjove fordele ved jobbet. Jeg har en kollega, som har sit eget lille støberi derhjemme. Der er ikke grænser for, hvad man kan lave i faget, hvis du kender de grundlæggende teknikker, og har de rigtige redskaber. Det giver min kollega mulighed for at lave smykker og alverdens andre ting. Friheden i faget er simpelthen så stor. Det er jo sand, vi arbejder med, så hvis du kan forme det i sand, så kan det også blive til virkelighed.

Hvorfor valgte du at søge ind på uddannelsen som støberitekniker? Som allerede nævnt, så giver uddannelsen og jobbet mulighed for kreativ udfoldelse, og jeg kan godt lide, at der er så mange muligheder.

Hvordan ser en typisk arbejdsdag ud for dig: Typisk starter vi med at skabe overblik over dagens opgaver. Bagefter tjekker vi kerner, og sørger for, at tingene er klar, så vi kan få lavet selve modelformene. Produktionen er delt op i forskellige stationer, hvor man kan følge produktet fra start til slut. Man kan faktisk godt nå at være en del af alle stationerne, hvis man vil det, alt efter hvor travlt der er. Hvis der er supertravlt, så indretter vi os efter det.

Hvad er dine fremtidsplaner? Jeg er helt vildt glad for at være hos Frese, så jeg sætser på, at jeg skal være her i lang tid, også efter endt læretid.

STEFAN, 31 ÅR

Opvækst og bopæl: Jeg er vokset op i Vestsjælland og bor nu i Slagelse.

Fritidsinteresser: Jeg bruger meget tid i naturen blandt andet på fiskeri. Samtidig roder jeg lidt med maskiner og spiller lidt computer i ny og næ.

Uddannelsesmæssig baggrund: Jeg er uddannet social- og sundhedshjælper. Udover det, har jeg et grundforløb som smed og et grundforløb som industritekniker.

Hvad kendte du til støberibranchen, inden du startede: Jeg kendte overhovedet ingenting til branchen. Det var en chance for at få et job, og så slog jeg til. Og det har jeg ikke fortrudt et eneste sekund. Jeg er rigtig glad for at være her, og vågner som regel en halv time før alarmen ringer om morgenen, og tænker: "YES, så skal vi afsted!", - faktisk er det første gang, jeg har det sådan med et job.

Hvad er det bedste ved at arbejde i støberibranchen? Jeg kan godt lide at bruge mine hænder og se ting blive skabt. At se produkterne udvikle sig fra start til slut og se deres vej gennem produktionen, for bagefter at kunne sige: "Jeg kan stå inde for kvaliteten af dette produkt."

Hvorfor valgte du at søge ind på uddannelsen som støberitekniker? Min interesse for maskiner og godt håndværk har ført mig hertil – jeg har gennemført GF1 og GF2 med henblik på at uddanne mig som Industritekniker. Men der var desværre ikke en læreplads til mig. Min skoleleder prikkede mig på skulderen og opfordrede mig til at køre ud og snakke med Frese, så det gjorde jeg – og så har jeg faktisk været her siden.

Hvordan ser en typisk arbejdsdag ud for dig? I øjeblikket er jeg mest nede i Kernemageriet som håndformer. Dagen starter med, at vi kigger på de kerner, vi har lavet dagen før. Vi kigger f.eks. på, om der er kerner, der skal repareres. Så fylder vi nye kerner, kigger dem igennem, og så er det tid til kaffepause og morgenmad. Herefter kører dagen ellers bare derudad. Inden vi går hjem, sørger vi for at få fyldt så mange kerner som muligt, så de er klar til dagen efter. På den måde er vi hele tiden foran i produktionen og inden man har set sig om, er det fyraften. Og selvom vi selvfølgelig er produktive, så hygger vi os også med arbejdet.

Hvad er dine fremtidsplaner? Hvis alt går godt, så vil Frese uddanne mig som støberitekniker. Så til foråret er det planen, at jeg starter på skole i Holstebro. Jeg håber at kunne blive i Frese efter endt uddannelse.

RUNE, 16 ÅR

Opvækst og bopæl: Jeg er vokset op i Slagelse, men bor nu i Havrebjerg, som ligger lidt uden for Slagelse.

Fritidsinteresser: Min fritid bruges på at skrue på knallerter og spille computer.

Uddannelsesmæssig baggrund: Jeg har færdiggjort min folkeskole, og nu går jeg på grundforløb (GF1) på ZBC. Jeg har været i skolepraktik hos Frese flere gange ca. 5-6 forskellige praktikforløb. Mit første praktikforløb var i ottende klasse, og jeg skal igen i uge 48.

Hvad kendte du til støberibranchen, inden du startede? Jeg kendte faktisk ikke rigtig noget til branchen. Men første gang jeg var her, kunne jeg ret godt lide det, så jeg er faktisk bare blevet ved med at komme her. Og nu venter jeg på en læreplads, men jeg skal først gennemføre GF1 og GF2. Min farfar arbejder her også, så det var ham, der hjalp mig med at få en praktikplads første gang.

Hvad er det bedste ved at arbejde i støberibranchen? Der sker mange ting, og dagene er sjældent ens.

Hvorfor valgte du at søge en praktikplads i støbebranchen? Jeg kan godt lide at samle formene og være sammen med dem, som også arbejder hos Frese. De er ret sjove.

Hvordan ser en typisk arbejdsdag ud for dig: Mine arbejdsdage kan godt se meget forskellige ud. I dag er jeg mødt ind på IMF, her starter jeg med at rydde op efter dem, som har været her tidligere på dagen, og herefter går vi i gang med at samle forme.

Hvad er dine fremtidsplaner? Jeg vil gerne have en uddannelse som støberitekniker. Når jeg er færdig med min uddannelse, håber jeg at kunne få et job hos Frese.